

וְהָיוּ מְלָכִים אֲמֹנִיךָ וְשָׂרוּתִיָּהֶם מִיְּנִיקְתִּיךָ,

אֲפִים אֶרֶץ יִשְׁמְחוּ לָךְ וְעַפְר רְגִלֶיךָ יִלְחֲכוּ וְיִדְעוּתָ כִּי אֲנִי הָאֵשֶׁר לֹא יִבָּשׁוּ קִנְיִי. (ישעיהו פרק מט פסוק כג)

1. ספר האמונות והדעות מאמר ח

אז ישמעו אנשי גוג את שמע בן דוד ועמו... ויהיו הנקבצים אליו שני מינים, האחד מהם רשעים גדולים מתמכרים למות, והשני עם מתקנים להכנס בתורת ישראל... והמתקנים גם כן על ארבעה מינים, מהם מי שיעבוד את בני ישראל בבתיהם, והם הגדולים, כמו שאמר (שם מ"ט כ"ג) והיו מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך, ומהם מי שיעבוד אותם בעבודת המדינות והכפרים, כמו שאמר (שם י"ד ב') בית ישראל על אדמת ה' לעבדים ולשפחות, ומהם מי שיעבדום בשדות ובמדברות, כמו שאמר (שם ס"א ה') ועמדו זרים ורעו צאנכם ובני נכר אכריכם וכורמיכם, והשאר ישובו אל אדמתם, והם תחת יד ישראל, ויגזור עליהם בן דוד לבא בכל שנה לחוג את חג הסוכות..

2. תורת מנחם תשמ"ב ח"ב ע' 2165 ואילך

במסכת זבחים יט רע"א מסופר "אמר רב אשי אמר לי הונא בר נתן זימנא חדא הוה קאימנא קמי' דאיזגדר מלכא (מלך פרס הי') והוה מדלי לי המיינאי ותייתי' ניהלי' (אבנטו של הונא בר נתן הי' גבוה חגור מלמעלה מכנגד אצילי ידיו והפשיטו איזגדר מלכא למטה כדי לנאותו). ואמר לי ממלכת כהנים וגוי קדוש כתיב בכו (וצריכין אתם לנהוג עצמכם בתפארת של כהנים דכתיב בהו לא יחגרו ביזע). כי אתאי קמי' דאמימר א"ל אקיים בך והיו מלכים אומניך"...

ומזה מובן כיצד צריכה להיות הנהגתו של יהודי גם בהיותו בגלות גם... הרי בכל הקשור לעניני יהדות הנהגתו היא בתוקף דגאון יעקב כאו"א מישראל הוא בן אברהם יצחק ויעקב ולכן הרי הוא מקבל בירושה את התוקף דגאון יעקב בכל הקשור לעניני יהדות...

ח"ו לרקוד לפני הגוי ח"ו להתחנף לגוי וכיו"ב מאחר שהנהגה כזו פוגעת בגאון יעקב ובפרט כאשר הגוי יודע שחנופה זו בשקר יסודה ומן השפה ולחוץ לבד...

וזוהי ההוראה הנלמדת מסיפור הגמרא מעשה רב הוראה נצחית שכאשר יהודי מתנהג באופן המתאים הנה אפילו המלך דאוו"ע מכיר בעובדה שממלכת כהנים וגוי קדוש כתיב בכו ולכן הנהגתו היא באופן ד והיו מלכים אומניך גם כאשר בנ"י נמצאים בזמן הגלות

3. תלמוד בבלי מסכת יבמות דף קיד עמוד א

תא שמע: יונק תינוק והולך מעובדת כוכבים ומבהמה טמאה, ואין חוששין ביונק שקץ, ולא יאכילנו נבלות וטרפות שקצים ורמשים.

4. חידושי הרשב"א מסכת יבמות דף קיד עמוד א

מסתברא דהא דנקט נכרית לא שיהא חלב הנכרית אסור יותר מחלב בת ישראל דדא ודא מהלכי שתיים הן וחלב שתיהן מותר ולא מצינו היתר בדמן וחלבן ובשרן של ישראל יותר מן הנכרי.. אלא מפני שטבען של ישראל נח יותר משום דרגילי במצות והם רחמנים וביישנים בטבע אף חלבן מגדל טבע כיוצא בהן וזה שאמרו במשה שלא רצה לינק מחלב הנכרית כמו שהוא באגדה, ולזה אמרו כאן יונק מן הנכרית ומן הבהמה טמאה ולא שיהא זה כזה...

ותמהני על ר"ח ז"ל שכתב מהאי מתני' שמעינן דחלב נכרית כחלב בהמה טמאה ולא התירוהו אלא לתינוק מסוכן לבד ע"כ.

5. חידושי הריטב"א מסכת עבודה זרה דף כו עמוד א

והנכון דחלב נכרית מותר מן התורה מדשרא רחמנא חלב מהלכי שתיים דמאי שנא, ומיהו חכמים אסרוהו כל היכא דאפשר בשום מקום בחלב בת ישראל מפני שהן אוכלין שקצין ורמשין וחלב שלהן מוליד אכזריות ומדות רעות, ולגזם האיסור הקישוהו לבהמה טמאה.

6. תרגום ישעי' שם

ויהיו מלכיא תורבינך ומלכותהון ישמשוניך..

7. אבן עזרא ישעי' שם

והיו. אומנך. כמו "אומן את הדסה" זה דרך משל לרוב הכבוד שיהיה להן.

8. קצוה"ש ח"ט ע' יא

וב' הטעמים אינם שייכים לעת"ל לטעם הא' שאוכלים דברים טמאים י"ל ששרות או"ה יהיו המניקות אצל ישראל, ובבית ישראל ישגיחו עליהם שלא יאכלו דברים טמאים. וטעם הב' משום הטבע הרע המושרש בגוף הכותית ג"כ אינו שייך לעת"ל שעל הזמן ההוא נאמר "וגר זאב עם כבש" כו' שאפי' חיות טורפות ישתנה הטבע שלהם לטוב ולא יזיקו כש"כ שתעקר הטבע הרע מבני אדם.

ואע"פ שכתב הרשב"א דחלבן של ישראל מגדל טבע כיו"ב שהם רחמנים וביישנים בטבע, ואילו או"ה י"ל דגם לעת"ל שלא יזיקו אבל מדות טובות כמו רחמנות אפשר שלא יזכו לזה (הגם שזה אינו מסתבר כיון שהנביא מסיים שם כי מלאה הארץ דעה את ה') מ"מ כיון שחלבן לא יזיק שוב אין להחמיר...

מיהו מהפסוק עצמו אין קושי' לשיטת ר"ח דחלב כותית אסור דיש לפרש כוונת הכתוב שיתגיירו ויהיו מניקות אח"כ ואע"פ דאין מקבלין גרים לימות המשיח כגמ' ע"ז ג: י"ל שיהיו גרים גרורים כמ"ש בגמ' שם. א"נ מלכים ושרים שאני כמ"ש בגמ' יבמות ע"ו. גבי בת פרעה שגיירה שלמה, והק' והא לא קבלו גרים לא בימי דוד ולא בימי שלמה ותי' מידי הוא טעמא אלא לשולחן מלכים.

9. לקו"ת שלח מג, א

אבל לעתיד ועמדו זרים ורעו וגו' שיהיו* טפלים לישראל שיקיימו מצות שהאשה חייבת בהן וכמ"ש כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה כו' ויוכלו לעלות גם הם כו' רק שיהיו טפלים לישראל ע"י חרישה וזריעה. אבל ישראל עצמן מפני שיהיו בבחינת ובכל מאודכם דהיינו תשוקה ורצון המקום לבחי' סוכ"ע לא יוכלו להשפיל עצמן לתקן בחי' מקום אלא שיאכלו מן המוכן.